TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 21145
Tarih : 10.11.2026

- 53073

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Akın Gürlek** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN
Diyarbakır Milletvekili

İnsan Hakları Derneği (İHD) İstanbul Şubesi Hapishane Komisyonunun 6 Kasım 2026 tarihinde yayımladığı Marmara Bölgesi Hapishaneleri Hak İhlalleri Raporu, Edirne L Tipi Ceza İnfaz Kurumunda tutulan yabancı uyruklu bir mahpusun sağlık hizmetlerine erişimi, barındırılma koşulları ve dil engeli nedeniyle yaşadığı ileri sürülen hak ihlallerine yer vermektedir.

Raporda, 10 Eylül 2026 tarihinde İnsan Hakları Derneğine e-posta yoluyla başvuran G. I.'nin, Edirne L Tipi Ceza İnfaz Kurumunda tutuklu bulunan Makedonya vatandaşı babası R. I.'nin durumuna ilişkin iddiaları aktarılmıştır. Başvuruya göre R. I., ceza infaz kurumunda uyuz hastalığına yakalanmış, ancak uygun tıbbi tedavi sağlanması yerine hücreye konulmuştur. Ayrıca kendisine verilen tıbbi kremin sağlık personeli tarafından önerilen miktarın çok üzerinde kullandırıldığı ileri sürülmüştür.

Mahpusun ailesi, R. I.'nin mevcut başka sağlık sorunları da bulunduğunu, buna karşın gerekli sağlık hizmetlerine yeterli düzeyde erişemediğini ve ceza infaz kurumundaki uygulamaların sağlığını olumsuz etkilediğini belirtmiştir. Başvuruda öne çıkan bir diğer sorun ise dil engelidir. G. I., babasının Türkçe bilmediğini, buna rağmen kendisine anlayabileceği dilde tıbbi bilgilendirme, kurum içi talimat veya hukuki bildirim yapılmadığını ileri sürmüştür. Mahpusun sağlık durumuna, tedavisine ve ceza infaz kurumundaki yükümlülüklerine ilişkin bilgilendirmeleri anlayamaması, hem sağlık hakkının kullanılmasını hem de hukuki başvuru yollarına etkili erişimi güçleştirebilecek niteliktedir. Başvuruda ayrıca R. I.'nin yargılandığı ceza davasında kendisine yöneltilen suçlamaları kabul etmediği, görevlendirilen avukatların yeterli hukuki desteği sağlamadığının düşünüldüğü ve ailesinin ekonomik koşulları nedeniyle özel avukat tutamadığı ifade edilmiştir.

Yabancı uyruklu ve Türkçe bilmeyen kişilerin yargılama sürecinde tercüman desteğinden yararlanabilmeleri, suçlamaları ve haklarını anlayabilmeleri, avukatlarıyla etkili iletişim kurabilmeleri adil yargılanma hakkının temel güvenceleri arasındadır. Diğer yandan, uyuz gibi bulaşıcı hastalıkların görüldüğü ceza infaz kurumlarında gerekli tıbbi tedavinin sağlanması, hastalığın yayılmasını önleyici hijyen tedbirlerinin alınması ve uygulanacak ilaçların hekim tarafından belirlenen tedavi planına uygun biçimde kullandırılması gerekmektedir. Bulaşıcı hastalık nedeniyle alınan koruyucu tedbirlerin tıbbi gerekliliklere dayanması ve mahpusların haklarını gözetmesi önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. Edirne L Tipi Ceza İnfaz Kurumunda tutulan Makedonya vatandaşı R. I.'nin uyuz hastalığına yakalandığı ve tedavi yerine hücreye konulduğu iddiaları doğru mudur? Mahpusun hastalığı hangi tarihte teşhis edilmiş, hangi tedavi uygulanmış ve ayrı bir bölümde tutulmasına karar verilmişse bu karar hangi tıbbi veya idari gerekçeye dayandırılmıştır?
2. R. I.'ye uyuz tedavisi amacıyla verilen kremin önerilen dozun üzerinde kullandırıldığı iddiası araştırılmış mıdır? Kullanılan ilacın uygulama şekli ve miktarı hangi sağlık personeli tarafından belirlenmiş, tedavi sırasında olası yan etkiler yönünden herhangi bir tıbbi değerlendirme yapılmış mıdır?
3. R. I.'nin mevcut diğer sağlık sorunları nedeniyle yaptığı muayene ve hastane sevki başvuruları hangi tarihlerde gerçekleştirilmiştir? Karşılanmayan veya geciktirilen sağlık talepleri bulunmakta mıdır? Bulunuyorsa gerekçeleri nelerdir?
4. R. I.'nin Türkçe bilmediği halde sağlık durumu, ilaç kullanımı, kurum içi kurallar ve hukuki işlemler hakkında anlayabileceği dilde bilgilendirilmediği iddiaları doğru mudur? Mahpusa hangi dillerde ve hangi yöntemlerle tercüman desteği sağlanmıştır?
5. Edirne L Tipi Ceza İnfaz Kurumunda Türkçe bilmeyen yabancı uyruklu mahpusların sağlık personeliyle görüşmeleri, tıbbi onam işlemleri, dilekçe başvuruları ve disiplin işlemleri sırasında tercüman desteğine erişimleri nasıl sağlanmaktadır? Bu konuda kurumda uygulanan yazılı bir usul bulunmakta mıdır?
6. R. I.'nin yargılama sürecinde görevlendirilen müdafilerle etkili iletişim kuramadığı ve yeterli hukuki destek alamadığı yönündeki iddialar hakkında ilgili baro veya adli makamlar nezdinde herhangi bir başvuru yapılmış mıdır? Mahpusun avukatıyla tercüman aracılığıyla görüşebilmesi için ceza infaz kurumu tarafından hangi imkânlar sağlanmaktadır?
7. Edirne L Tipi Ceza İnfaz Kurumunda 2025 ve 2026 yıllarında uyuz hastalığı teşhisi konulan kaç mahpus bulunmaktadır? Bu hastalığın tedavisi ve yayılmasının önlenmesi amacıyla hangi sağlık, temizlik ve hijyen tedbirleri uygulanmıştır?
8. İHD raporunda R. I.'nin sağlık hizmetlerine erişimi, hücrede tutulması ve tercüman desteğinden yararlanamamasına ilişkin yer alan iddialar hakkında Bakanlığınızca herhangi bir inceleme yapılmış mıdır? Yapılmışsa hangi sonuçlara ulaşılmış ve hangi tedbirler alınmıştır?